

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului cu privire la amortizoarele de capital ale băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.110/2018”

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Banca Națională a Moldovei
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Regulamentului cu privire la amortizoarele de capital ale băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.110/2018” (în continuare – proiectul hotărârii) este elaborat în temeiul art.63 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Proiectul hotărârii a fost elaborat ca urmare a necesității consolidării rezilienței sectorului bancar, inclusiv în condiții standard de acumulare a riscului sistemic, posibilității de a elibera capital în situații de tensiune financiară sau de materializare a riscurilor sistemice, dar și necesității extinderii setului de instrumente macroprudențiale.</p> <p>Extinderea setului de instrumente macroprudențiale are în vedere implementarea unui nivel neutru pozitiv al amortizorului anticiclic de capital. Măsura dată vine în contextul recomandării Fondului Monetar Internațional (în continuare FMI) de consolidare a amortizoarelor de capital, inclusiv amortizorului anticiclic de capital. FMI a sugerat autorităților să încurajeze băncile să utilizeze profiturile temporar ridicate în condițiile unui nivel redus de creștere a creditării, pentru consolidarea rezervelor de capital, inclusiv prin majorarea cerințelor privind amortizorul anticiclic de capital. Aceste rezerve ar putea fi ulterior eliberate, la necesitate, pentru asigurarea unui suport pentru furnizarea creditelor în cazul materializării unor riscuri într-o recesiune severă.</p> <p>Comitetul Basel pentru Supraveghere Bancară, de asemenea, susține și recunoaște beneficiile capacității autorităților de a stabili, pe bază voluntară, un nivel neutru pozitiv pentru amortizorul anticiclic de capital.</p> <p>Experiența internațională denotă implementarea de către cel puțin 17 state ale Uniunii Europene (Cipru, Cehia, Danemarca, Estonia, Spania, Grecia, Ungaria, Irlanda, Islanda, Lituania, Letonia, Țările de Jos, Norvegia, Polonia, Portugalia, Suedia și Slovenia), dar și alte state la nivel global (Australia, Hong Kong, Republica Sud-Africană), care au implementat amortizorul anticiclic de capital cu o rată neutră pozitivă.</p> <p>În contextul evoluțiilor actuale ale creditării bancare în Moldova și a situației economice generale, devine necesară activarea amortizorului anticiclic. Ținând cont de aceasta, precum și de noile practici interanționale privind</p>

implementarea amortizorului anticiclic și a ratei neutre pozitive a lui, este oportună aplicarea acestui instrument deja în noile condiții de funcționare, pentru a asigura reziliența sistemului financiar și consolidarea cadrului macroprudențial. Astfel, implementarea ratei neutre pozitive odată cu activarea amortizorului va elimina situația în care există două valori ale amortizorului anticiclic cu regimuri și cu date de intrare în vigoare diferite.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

I. Principalele prevederi de completare a proiectului se referă la:

- introducerea noțiunii de „rată neutră pozitivă a amortizorului anticiclic de capital”;
- completarea regulamentului cu prevederi de aplicare a instrumentelor macroprudențiale în condițiile standard de risc sistemic, atunci când gradul de observare a acumulării riscurilor sistemic este unul mai redus, și anume aplicarea amortizorului anticiclic de capital cu rata neutră pozitivă.

II. Obiectivele prevederilor de completare a regulamentului sunt:

- creșterea rezilienței structurale a sistemului bancar – implementarea ratei neutre pozitive a amortizorului anticiclic de capital va contribui la consolidarea capacității de absorbție a șocurilor neprevăzute, inclusiv cele care nu sunt legate direct de ciclul creditării (de exemplu, pandemii, tensiuni geopolitice sau șocuri energetice);
- consolidarea politicii macroprudențiale – implementarea unei valori pozitive constante pentru amortizorul anticiclic de capital va oferi BNM un spațiu de manevră mai mare în cazul apariției riscurilor emergente;
- stimularea stabilității economice - reducerea volatilității cerințelor de capital va spori încrederea investitorilor și va susține creditarea continuă.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Ținând cont de necesitatea implementării unui nivel neutru pozitiv al amortizorului anticiclic de capital și urmare examinării experienței internaționale, a recomandărilor FMI și a Comitetului Basel pentru Supraveghere Bancară, opțiuni alternative nu pot fi luate în considerare.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu este aplicabil.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Conform estimărilor preliminare, implementarea proiectului hotărârii nu implică cheltuieli financiare și alocarea de mijloace financiare suplimentare din contul bugetului de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat
Impactul de reglementare în urma implementării amortizorului anticiclic de capital cu rata neutră pozitivă ar fi: <ul style="list-style-type: none"> - În cazul aprobării ratei de 1% pentru amortizorul anticiclic de capital valoarea impactului pentru sistemul bancar va fi de cca 873 milioane lei; - În cazul aprobării ratei maxime de 2,5% pentru amortizorul anticiclic de capital valoarea impactului pentru sistemul bancar va fi de cca 2,2 miliarde lei; - În cazul activării amortizorului anticiclic de capital la valoarea maximă, raportul între fondurile proprii totale și cerințele totale de capital se va modifica de la 144% la 126%.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul hotărârii nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul hotărârii nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și ale Regulamentului privind asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Băncii Naționale a Moldovei (aprobat prin HCE al BNM nr.346/2024), proiectul hotărârii este supus consultării

publice, fiind plasat pe pagina web a BNM - www.bnm.md, la compartimentul „Legislație”, rubrica „Transparența decizională”.

7. Concluziile expertizelor

Conform art.34 alin.(3), 36 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii urmează a fi supus expertizei anticorupție în cadrul BNM, pentru identificarea factorilor și riscurilor de corupție, după definitivarea proiectului actului normativ potrivit avizelor și rezultatelor consultărilor publice.

Potrivit art.37 alin.(5) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, actele normative emise de Banca Națională a Moldovei nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Totodată, luând în considerare prevederile art.11 alin. (3³) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, va fi solicitată o opinie cu caracter consultativ din partea Ministerului Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul hotărârii este corelat cu prevederile actelor normative în vigoare, nefiind necesară elaborarea unor acte normative suplimentare pentru implementarea acestuia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Se propune intrarea în vigoare a proiectului hotărârii la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.